Introduction to סנהדרין

23.1.1; 2a (משנה א׳) → 3b (תנא נמי נזק)

а

ii

Note: since the first פרק has the entire chapter of משנה presented at the beginning, we will only list "captions" for all but the first משנה and will go back and review the subsequent משניות when we study the attendant discussion in the גמרא.

- ז. וָאָשָׁה אֲשֶׁר תִקְרֵב אָל כָּל בְּהֶמָה לְרְבָעָה אֹתָה **וְהַרְגָתָ אָת הָאָשָׁה** וָאָת הַבְּהֵמָה מוֹת יוּמָתוּ דְמֵיהָם בְּם:י*יקרא כ, טו*
  - 2. וְאִישׁ אֲשֵׁר יְתֵן שְׁכָבִתוֹ בְּבָהֵמָה מוֹת יוּמָת וְאֶת הַבְּהָמָה תַּהְרֹגוּ: ויקרא כ, טו
- גן ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו והמית איש או אשה **השור יפקל וגם בעליו יומת**: שמות פרק כא פסוק כט 🧈
- א. וַיאמֶר ה׳ אֶל מֹשֶׁה אֶסְפָה לִי **שִׁבְעִים אִיש** מַזְקַנֵי יִשְׂרָאָל אֲשֶׁר יָדַעָת כִּי הֵם זְקָנֵי הָעָם וְשָׁטְרִיו וְלָקַחְתָ אֹתָם אָל אֹהֶל מוֹעֵד וְהָתַיַאֲבוּ שָׁם עַמָּדְ: *במדבר יא, טז*
  - 5. **וְשָׁפְטוּ הָעָדָה** בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין גֹאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶה: **וְהִצִּילוּ הָעֵדָה** אֶת הָרֹצֵחַ מִיָּד גֹאֵל הַדָּם *במדבר לה, כד-כה*
    - *6.* עַד מְתַי **לָעָדָה** הָרָעָה הַזֹאת אֲשֶׁר הַמָּה מַלְינִים עָלָי אֶת תְּלַנּוֹת בְּנֵי יִשְׁרָאֵל אֲשֶׁר הַמָּה מַלְינִים עָלַי שָׁמָעָתִי: במדבר יד, כז.
      - ד. לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים להטת: שמות כג, ב.
- ג. פִּי יִתֵן אִישׁ אֶל רֵעהוּ כָּסֶף אוֹ בַלִים לְשָׁמר וְגַנָּב מִבֵּית הָאִישׁ אָם יִמְצֵא הַגַּנָב יְשָׁלֵם שְׁנִים: אם לא יָמָצֵא הַגָּנָב וְנָקְרַב בַּעָל הַבֵּיִת אָל **הָאֵלְהִים** אָם לא שָׁלָח יִדוֹ בַּמְלָאכֶת רַעַהוּ:על כָּל דְבַר פָשָׁע על שור על הֲמור עַל שֶׁה עַל שָׂלְמָה עַל כָל אָבָדָה **אַשֶׁר יאמַר כִּי הוּא זֶה** עַד **הָאֵלְהִים** יָבא דְבַר שְׁנֵיהֶם אָשֶׁר יַרְשִׁיעָן אַלְהִים יִשַּׁל שְׁרָב, שׁמ*ות כָב:וּה*
  - *פ.* מִשְׁפַּט אֶחָד יִהְיָה לָכֶם כַּגֵּר כָּאֶזְרָח יִהְיֶה כִּי אֲנִי ה' אֱלהֵיכֶם: *ויקרא כד, כב*
  - סו. לא תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִשְׁפָּט לא תִשָּׂא פְנֵי דָל וְלֹא תֶהְדַּר פְנֵי גָדוֹל **בְּצֶדֶק תִּשְׁפּט עֵמִיתָדְ**: ויקרא יט, טו

I משנה אי makeup of ב״ד for financial liabilities – 3

- Includes: דיני ממונות, theft/battery, torts (including ½ damage, double and 4/5 payment) דיני מונות (ר"מ) מש״ר & אונס, מש״ר ל
- i *dissent:* מוציא שם requires 23, as it may lead to capital punishment (if the claim is substantiated)
- b *Question*: isn't theft/battery (etc.) a subset of דיני ממונות?
  - i Resolution 1 (ר׳ אבהו): דיני ממונות is a caption, but loans are excepted
    - 1 Note: both הודאות חבלות and גזילות instified to teach that הודאות והלוואות don't require מומחים
    - 2 *question*: for what are they excepted?
      - (a) If: for no requirement of 3 אבהו himself ruled that if 2 adjudicated a case of הודאות invalid
      - (b) Rather: must be that מומחים aren't required
        - (i) *Challenge*: if we accept (מומחים) (on v. 7 –includes הלואות) we have (מומחים)
        - (ii) But: if we don't no source for 3
        - (iii) Answer: we accept אירוב פרשיות, but ירבנן relaxed requirement of מומחים to encourage lending
          - 1. Support: גער הוו מה"ת ר' ממ"ת all cases require וחקירה, as per v. 8, relaxed to encourage lending
          - 2. Challenge: if so, 3 הדיוטות, if they err, shouldn't be liable (not really a proper ב"ד for this)
          - 3. Answer: that will further stymie lending
    - 3 *Challenge*: if so, why mention "3" twice
    - Resolution 2 (רבא): דיני ממונות refers to הלוואות והודאות which don't require מומחים
      - 1 *Reason*: as per ר' חנינא
      - 2 alternatively (רא א גריה דר' איקא בריה דר' א א בריה דר' איקא 1 is enough for רבנן require 3 to avoid having a case judged by יושבי קרנות
        - (a) *Challenge*: if so, they shouldn't have to pay
        - (b) Answer: if so, there will be more ignorant people, knowing that they won't be liable if they err
      - 3 Split the difference: per שמואל s ruling that if 2 adjudicated a case, valid (although called ב״ד חצוף
      - (a) *Only valid*: according to רבא ,ר' אחא בריה דר' איקא couldn't agree
- c *Question*: isn't נזק a subset of חבלות (battery)?
  - Answer: mentioned along with חצי נוק, which isn't subsumed as it is a קנס
  - 1 *Challenge*: that only works if חצי נזק קנסא if ממונא, why is it mentioned separately?
  - 2 Answer: since it mentioned לעל and 4/5 which are not merely compensitations, mentions שיז → mentions נזק היינ
- II משנה ב' cases which may need 3 or may need more (מכות, interacalations)
- III אשנה ג' other juridical procedures and appraisals which may need more than 3 (e.g. ארכי קרקעות) 10) ארכי אדם 10)
- IV משנה ד': capital cases 23 judges (vv. 1-2)
- V משנה ה' cases requiring סנהדרי גדולה of 71
- VI משנה ו' sources for 71 (v. 3) and 23 (vv. 4-6)